

STATISTIK

2005:5

Sjukersättning och aktivitets- ersättning utbetalade i december 2003 och 2004

Statistikinformation – försäkringsstatistik

Sjukersättning och aktivitets- ersättning utbetalade i december 2003 och 2004

Utgivare: Försäkringskassan
Försäkringsdivisionen
Enheten för statistik

Upplysningar: Lena Ericson
Telefon 08-786 9562
lena.ericson@forsakringskassan.se

Regler

Sjukersättning och aktivitetsersättning ersatte från och med år 2003 pensionsförmånerna förtidspension och sjukbidrag.

Sjukersättning eller aktivitetsersättning kan beviljas den som är i åldern 19–64 år och som av medicinska skäl har fått sin arbetsförmåga nedsatt med minst en fjärdedel under minst ett år. Det finns fyra nivåer på ersättningen: hel, tre fjärdedels, halv respektive en fjärdedels.

Aktivitetsersättning beviljas den som är i åldern 19–29 år. Den är alltid tidsbegränsad. Aktivitetsersättningen kan kombineras med en medverkan i olika aktiviteter, som ska ha till syfte att ta tillvara den enskildes möjligheter till utveckling och arbete under ungdomsåren. Ungdomar som på grund av funktionshinder ännu inte har avslutat sin utbildning på grundskole- och gymnasienivå har rätt till hel aktivitetsersättning under studierna.

Sjukersättning beviljas i åldern 30–64 år. Ersättningen kan tidsbegränsas när arbetsförmågan är långvarigt men inte varaktigt nedsatt.

Sjukersättning och aktivitetsersättning kan betalas ut i form av inkomstgrundad ersättning och garantiersättning. Den inkomstrelaterade ersättningen är knuten till arbetsinkomsten. Garantiersättning får personer med låga förvärvsinkomster. Den är maximalt 2,4 prisbasbelopp.

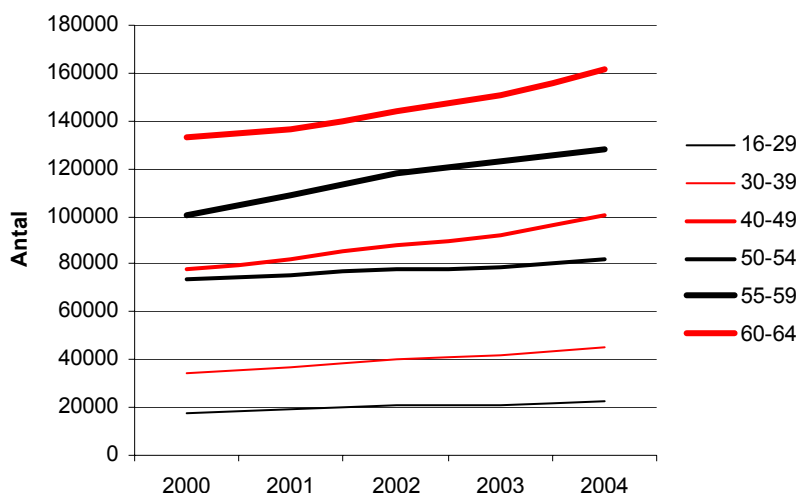
Förtidspension eller sjukbidrag i december 2002 räknades om till sjukersättning för 2003, oavsett ålder. Ett före detta sjukbidrag för en person under 30 år kan dock vid en senare prövning ha övergått till aktivitetsersättning.

Ökning med 32 000 det senaste året

Under december 2004 betalades sjukersättning eller aktivitetsersättning till drygt 539 000 personer, vilket är 32 000 fler än 2003 och 51 000 fler än 2002. Kvinnorna svarade för 70 procent av ökningen.

Personer med utbetalad ersättning i december i olika åldrar

Number of persons in December, by age

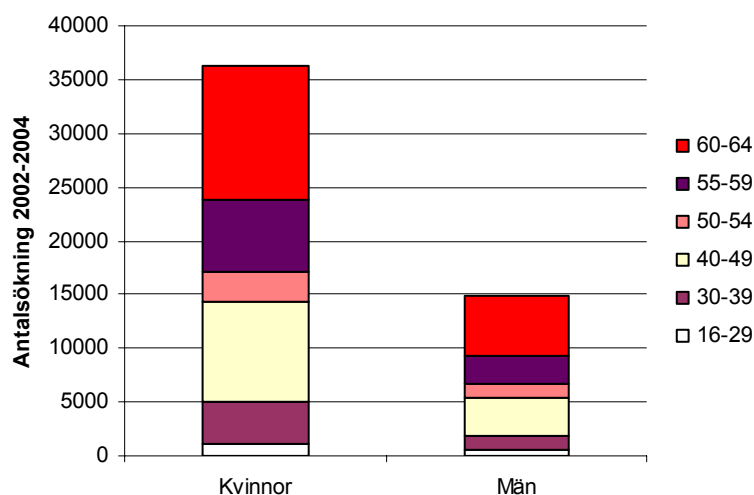

I bilaga finns tabeller för både 2003 och 2004 som visar antal per kön, ålder och län samt översiktlig redovisning av utbetalat belopp och det som här kallas beloppstyper. De olika beloppstyperna är garantiersättning och inkomstrelaterad ersättning.

Ökningen mellan 2002 och 2004 fördelad på kvinnor och män och olika åldrar illustreras i följande figur.

Antalsökning mellan 2002 och 2004 per kön och ålder

Increase in number between 2002 and 2004, by sex and age

Kvinnornas antal steg från 282 000 till 318 000, dvs. med 36 000, och den största ökningen låg på de äldsta. Men även antalet i åldrarna 40–49 år steg kraftigt. Samma mönster finns även för männen men den totala ökningen skedde där från 206 000 till 221 000, och stannade därmed vid 15 000. Kvinnorna utgör nu omkring 60 procent av alla med sjukersättning/aktivitetsersättning. Andelen är ungefär densamma i varje ålder, utom för 16–29-åringarna där männen är drygt hälften av alla. 16–18-åringarna är en mycket liten, krympande grupp, eftersom nybeviljanden inte sker i den åldern.

Tidsbegränsad ersättning

Sjukbidragen var tidsbegränsade och utgjorde 11 procent av samtliga förtidspensioner och sjukbidrag år 2000. År 2002 hade andelen stigit till 14 procent. Andelen personer med tidsbegränsad sjukersättning/aktivitetsersättning år 2004 var 18 procent. Aktivitetsersättning är alltid tidsbegränsad, vilket innebär att andelen med tidsbegränsad sjukersättning var 16 procent. Kön och ålder m.m. för personerna som hade tidsbegränsad sjukersättning finns i tabell 4 (i bilaga).

Utbetalat belopp och beloppstyper

Det bruttobelopp som betalats ut i sjukersättning och aktivitetsersättning kan inte direkt jämföras med utbetalat belopp till förtidspensioner/sjukbidrag. I samband med genomförandet av det nya pensionssystemet ändrades skattereglerna för pensionärer m.fl. Sjukersättning och aktivitetsersättning beskattas därigenom på samma sätt som arbetsinkomst. Uppgifter om belopp och beloppstyper finns i tabell 1 och tabell 2 (i bilaga).

Den genomsnittliga ersättningen per person ökade mellan december 2002 (folkpension, inklusive pensionstillskott, och ATP) och januari 2003 (garanti-ersättning och inkomstrelaterad ersättning) från 92 200 kronor till 100 300 kronor

per år. Prisbasbeloppet höjdes med 1,85 procent, vilket motsvarar en höjning till 93 900 kronor per år. De ändrade skattereglerna ökade därmed på brutto-utbetalningarna med drygt 6 000 kronor per person. Den totala ökningen i det utbetalade beloppet på omkring 5,4 miljarder mellan 2002 och 2003 förklaras således av det höjda basbeloppet, de nya skattereglerna och ett starkt ökande antal personer.

Det vanligaste är att en person får utbetalning både i form av inkomstgrundad ersättning och garantiersättning. Detta gällde för omkring 52 procent av alla med sjukersättning/aktivitetsersättning i december 2004. Bara 11 procent hade enbart garantiersättning. Motsvarande procentandelar för kvinnorna var 55 respektive 10, och för männen 47 respektive 14.

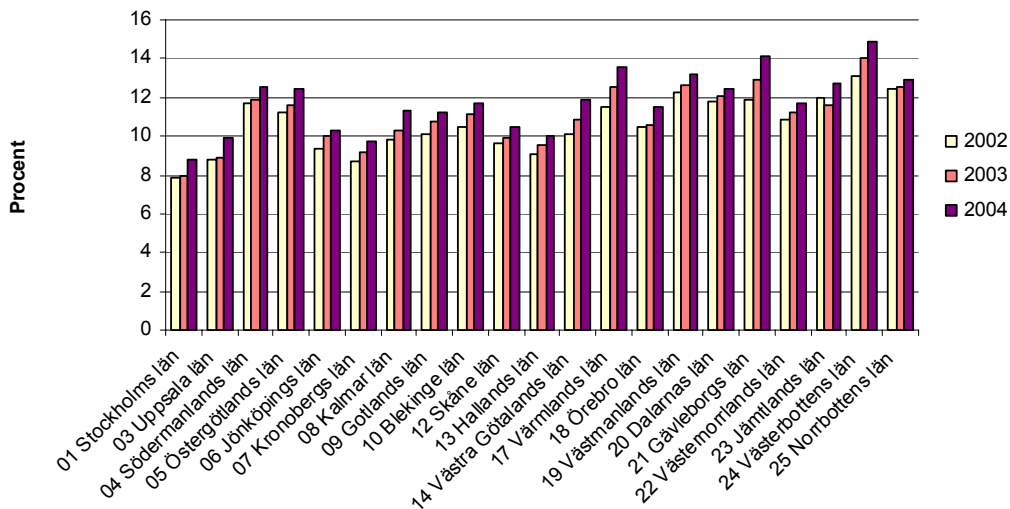
Till de unga med aktivitetsersättning betalas främst garantiersättning. Andelen med inkomstrelaterad ersättning bland kvinnorna år 2004 var 35 procent och bland männen 23 procent.

Länsredovisning

I tabell 5 (i bilaga) finns uppgifter per län för december år 2003 och år 2004. Nedanstående figur visar andelarna per kön de tre senaste åren för varje län, mätt i procent av registrerade försäkrade.

Andelen kvinnor med ersättning 2002–2004, procent av registrerade försäkrade

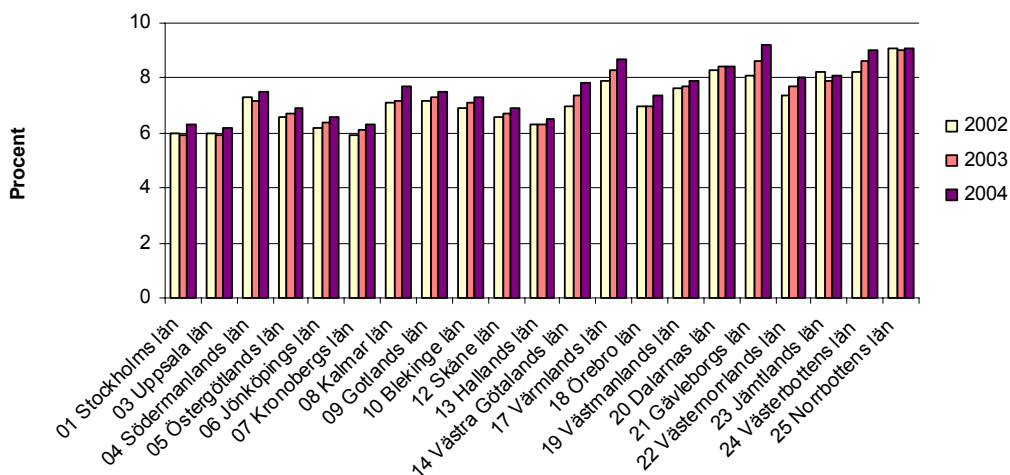
Women with sickness/activity compensation (disability pension), per cent of registered insured persons

Kvinnor med sjukersättning/aktivitetsersättning har ökat sin andel av de registrerade försäkrade från 10,2 till 11,3 procent. Högst år 2004 låg Västerbotten, Gävleborg, Värmland och Västmanland med andelar över 13 procent. Lägst med andelar under 10 procent låg Stockholms län, Kronoberg och Uppsala län. Därmed fanns det en betydande spännvidd, från 8,8 till 14,9 procent, dvs. en differens på 6,1 enheter mellan högsta och lägsta.

Andelen män med ersättning 2002–2004, procent av registrerade försäkrade

Men with sickness/activity compensation (disability pension),
per cent of registered insured persons

Männens totala andel har bara stigit från 7,2 till 7,6 procent. Högst år 2004 kring 9 procent låg Gävleborg, Norrbotten och Västerbotten, och lägst med drygt 6 procent låg Uppsala län, Stockholms län och Kronoberg. Andelarna varierade från 6,2 till 9,2 procent. Differensen mellan högsta och lägsta var alltså 3 enheter.

Följande Statistik har publicerats under år 2005

- 2005:1 Föräldrapenning – att mäta hälften var
- 2005:2 Bilstödet – åren 1988–2004
- 2005:3 Bostadstillägg till pensionärer m.fl. 1995–2004
- 2005:4 Bostadsbidrag 2004 – för barnfamiljer med flera
- 2005:5 Sjukersättning och aktivitetsersättning utbetalade i december 2003 och 2004